

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Retningslinjer

Ringebu og Sør-Fron

Foto 1. Spælsau ved seterveggen (Foto:MGL)

Foto 2. Hjemreis (Foto: Knut Evensen)

1. FORMÅL

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

2. BAKGRUNN

Retningslinjene er forankret i:

- Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder (FOR 2013-02-04-206)
- Rundskriv 2019-45 Landbruksdirektoratet – kommentarer til regelverket

Retningslinjene er utarbeidet av Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor. De er sendt på høring til de organiserte beitelagene i Sør-Fron og Ringebu. Bruken av tilskuddsmidlene skal prioriteres i samsvar med retningslinjene og det årlige aktivitetsbudsjettet for henholdsvis Sør-Fron og Ringebu.

I kommunene Ringebu og Sør-Fron er det et høyt antall husdyr på utmarksbeite hver sommer, både storfe og småfe. Per januar 2024 er det 8 aktive beitelag i Ringebu, og 4 aktive beitelag i Sør-Fron.

Utfordringer og muligheter når det gjelder dyr på utmarksbeite i vårt område:

- Forebygge tap av dyr på beite
- Tap til rovilt
- Nye driftsformer med kjøttfebesetninger som gir utfordringer i hytteområder og seterområder
- Få med flere storfebesetninger i organisert beitebruk
- Informasjon til andre brukere av utmarka
- Interessekonflikt mellom ulike brukere av utmarka
- Behov for mer vegetasjonskartlegging
- Behov for tekniske tiltak i beiteområder
- Gjengroing/rydding av råk/drifteveier

Bilde 1 (t.v.): Bygging av bru over Tverrråa.

Bilde 2 (t.h.): Nytt sankeanlegg på Myrsetra (Foto: MGL).

3. HVA KAN DET GIS TILSKUDD TIL?

Tilskudd kan gis til investeringer i faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk i utmark, samt tidsavgrensede planleggings- og tilretteleggingsprosjekter. Innenfor disse rammene kan tilskudd gis til alle tiltak som fremmer beitebruken.

Ulike typer faste og mobile investeringstiltak kan være (listen er ikke uttømmende):

- Sperregjerder - Et sperregjerde skal hindre beitedyr i å komme ut av beiteområdet. Sperregjerder kan også tjene til å avgrense beiteområdet mot vei, jernbane, tettbebyggelse og sammenhengende jordbruksområder. Rene inngjerdinger av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette. Heller ikke skal det gis tilskudd til gjerder mellom innmark og utmark som faller inn under Lov om grannegjerde.
- Ferister - Ferister bør være av godkjent fabrikat eller bygd etter standardtegninger.
- Bruer - Det kan gis tilskudd til buer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert kan kostnadsoverslag eller tilskuddsandel reduseres tilsvarende.
- Gjeterhytter - Kostnadsoverslag for gjeterhytter kan omfatte hytter på inntil 20 m² med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området. Gjelder også vedlikehold av eksisterende buer.
- Sanke- og skilleanlegg
- Saltsteinsautomater
- Transportprammer
- Elektronisk overvåkingsutstyr (E-bjeller, lammenoder, merkesavlesere, saltsteinsavlesere, droner mv.)
- Elektronisk gjerde
- Anlegg/rydding/utbedring av drifteveier
- Rydding av beitearealer i utmark
- Annet aktuelt utstyr

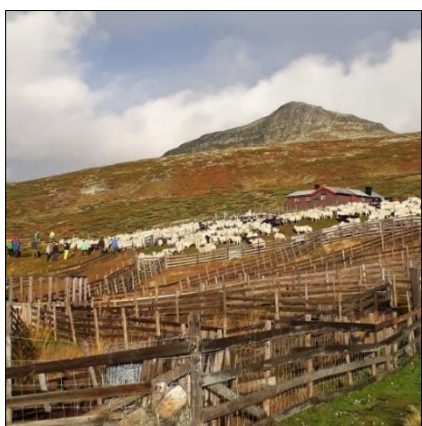
Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter kan være ulike typer prosjekter som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeitene for god og effektiv beitebruk. Dette kan bl.a. omfatte:

- Planlegging og prosjektering av faste installasjoner
- Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder
- Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene
- Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk
- Utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite
- Vegetasjonskartlegging
- Andre aktuelle prosjekter

4. LOKALE PRIORITERINGER

Ved vurdering av søknadene, skal tiltakene vurderes opp mot tiltaksdelene i beitebruksplanene til Ringebu og Sør-Fron. For begge kommuner gjelder at dersom ett eller flere beitelag søker om flere tiltak må beitelaget selv prioritere hvilket tiltak som er viktigst i søknadsåret.

Dersom det blir nødvendig å prioritere søknader på grunn av manglende midler, prioriteres søkere som ikke har pågående prosjekter. Om det er resterende midler etter dette, vil de fordeles på søkere som allerede har pågående prosjekter. Tilleggssøknader i løpet av tiltaksperioden prioriteres kun i helt spesielle tilfeller.

Bilde 3 (t.v.): Sankeanlegg Ramshytta (Foto: Rolf Ivar Jordbruhen). Bilde 4 (t.h.): Ferist ved Stulen (Foto: MGL).

5. SØKNADSBEHANDLING

Hvem kan søke?

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjøllelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Enkeltforetak som kan gis produksjonstilskudd kan også søke, der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

Oppland radiobjøllelag

Fra og med 2020 er Sør-Fron kommune vertskommune for søknader fra Oppland radiobjøllelag. Dette gjelder søknader for elektroniske overvåkingenheter, dvs. nofence, radiobjøller, findmysheep, lammenoder og saltsteinsavlesere. Det blir satt av egne midler fra Statsforvalteren i Innlandet til disse søknadene.

Søknadsfrist

Årlig søknadsfrist settes til 15. mars.

Søknadsskjema

Søker sender inn elektronisk søknadsskjema gjennom ID-porten/Altinn. Søknadsskjema ligger også på landbruksdirektoratets hjemmeside: <https://www.landbruksdirektoratet.no>. Det er kommunen som saksbehandler og fatter vedtak.

Søknaden skal inneholde

- Beskrivelse av tiltaket
- Kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Kart der tiltaket er inntegnet
- Kopi av avtaler/tillatelser

Tabell 1: Tilskuddssatser

	Tiltak	Tilskuddssatser
Faste og mobile investeringstiltak	Sperregjerder	Inntil 50 %
	Ferister	«
	Bruer	«
	Gjeterhytter	«
	Sanke- og skilleanlegg	«
	Saltsteinsautomater	«
	Transportprammer	«
	Elektronisk overvåkingsutstyr	Inntil 70 %
	Elektronisk gjerde	Inntil 50 %
	Anlegg/rydding/utbedring av drifteveier	«
Rydding av beitearealer i utmark	«	
Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter	Planlegging og prosjektering av faste installasjoner	Inntil 70 %
	Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder	«
	Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnytting av beitene	«
	Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk	«
	Utarbeidelse av planer	«
	Vegetasjonskartlegging	«

Tilskuddssatsene er maks satser av godkjent kostnadsoverslag. Det kan ikke gis tilskudd til investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder som er leid på en periode mindre enn 10 år. Det kan ikke gis nytt tilskudd til samme type investeringstiltak før etter 20 år for hytter og 15 år for faste installasjoner. Dette gjelder ikke for tilskudd til elektronisk overvåkingsutstyr.

Tabell 2: Satser til bruk ved kostnadsoverslag og sluttregnskap

	Satser	
Arbeid/maskiner	Person i arbeid/manuelt arbeid	350 kr/time
	Person med motorsag/ryddesag	500 kr/time
	Person + traktor	750 kr/time
	Krattknuser	1200 kr/time
	Person + gravemaskin	1000 kr/time
Gjerding	Nettinggjerde	75 kr/m

Disse satsene kan brukes ved oppsett av kostnadsoverslag. For arbeid/maskiner vil det ikke godkjennes høyere kostnader enn disse satsene. For gjerding tilkommer kostnader med grunder, klyv

mm.

Merverdiavgift

Dersom tilskuddsmottaker ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift, kan merverdiavgift inngå i kostnadsoverslaget og i grunnlaget for beregning av tilskudd.

Vilkår

Det gis normalt ikke tilskudd til prosjekter eller tiltak som allerede er påbegynt eller utført. Innvilgning av tilskudd innebærer ikke at tiltaket er godkjent i forhold til annet regelverk. Det er derfor viktig at søker, før gjennomføring av tiltaket, gjør seg kjent med aktuelle bestemmelser i lover og forskrifter. Dette kan for eksempel være i tilknytning til plan- og bygningsloven, kulturminneloven og naturmangfoldloven. Det er ellers aktuelt å sette krav til arbeidsutførelse og vedlikehold.

Arbeidsfrist

Arbeidsfristen settes til 3 år. Arbeidsfristen kan forlenges med to år fra vedtaksdato etter søknad. Arbeidsfrist og frist for sluttrapportering er den samme.

Utbetaling

Før kommunen kan anvise utbetaling av tilskudd, må det foreligge skriftlig anmodning, sluttrapport med bilder og regnskap fra søker.

Kommunen kan utbetale inntil 75 prosent av tilskuddet etter hvert som tiltakshaver har dokumentert utgifter til godkjente tiltak. Utbetaling av tilskudd skjer etter anmodning til kommunen. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil tiltaket er fullført, nødvendig dokumentasjon og sluttrapporteringen er godkjent. Dersom kostnadene for gjennomføring av tiltaket blir høyere enn det som er lagt til grunn for vedtaket er utbetaling likevel begrenset til tildelt tilskudd. Dersom kostnadene blir lavere enn forutsatt avgrenses tilskuddsandelen kun dersom den blir større enn tilskuddsandel angitt i tabell 1.

Omgjøring, tilbakebetaling og motregning

Vedtak om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom det avdekkes forhold som er i strid med det som er forutsatt ved tildeling av tilskuddet. Kommunen kontrollerer at utbetalinger av tilskudd er riktig og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet.

Bilde 5 (t.v.): Sankeanlegg på Børkdalssetra (Foto: MGL).

Bilde 6 (t.h.): Saltsteinsavleser (Foto: Hege Trosvik).

Revidert 23 januar 2024